

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільях і святках.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 ар.

Вибори з п'ятої курії на Буковині.

Нинішні вибори з п'ятої курії північної частини нашого краю випали так:

З Черновецького повіту на кандидата Рускої Ради презеса С. Винницького впали 182 голоси, на кандидата соціал-демократів Ф. Зеліхаля 89; на Григорія Купчанка, котрий кандидував на власну руку, 8 голосів.

З Вишницького повіта презеса Винницький дістав 151 голосів, кандидат москвофільської Народної Ради господар Михайлюк 8 голосів.

З Кіцманського повіта п. Винницький дістав 170 голосів, один голос дістав Гр. Купчанко.

Отже послом до ради державної вибраний презес С. Винницький 503 голосами супротив 106.

Російські відносини.

(Допись „Буковини“ з Росії).

Радби я Вам схарактеризувати теперішні російські відносини, серед яких приходить ся і нам, Українцям, жити і терпіти. В цілій Росії йде борба поміж двома партіями. Одна, що тепер верховодить, се великі пани, великі купці та фабриканти і майже вся висша бюрократія, котра й набирає ся з великих панів. Друга партія то середні і дрібні пани (земства) і майже вся інтелігенція. Са друга партія (ліберали) добиває ся собі до влади, котрої не дає їй перша (консерватисти) — і ддятого дуже би рада завести для себе конституцію. Консерватисти значно слабші від лібералів і не могли би вдержати ся проти них

і хвилинки, коли-б не те, що они (консерватисти) виступають завжди, як оборонці самодержавія (автократизму), хоч самі они часто роблять зовсім на перекир царській волі і ограничують її дужче, ніж могла би конституція. А всі темніші веретви промисловців, купців, городекої черни і народні маси все бачили свою провідну гаду тільки в надії на царя. Однак народні маси не вважають царя самодержцем, бо певні, що він хоче багато доброго зробити для народу (от хочби поділити землю), лише синод не дає.

От щоби прихилити собі народні маси, ліберали задумали як можна швидше просвітити їх — і тепер іде в нас горячкова просвітна робота майже по всій Росії. На численні заходи земств о знесені тілесної кари для мужиків треба також дивити ся, як на спосіб здобути прихильність народних мас для земств а при тім як на доказ, що от, мовляв, ми раді, лиш ті, що мають власть, не допускають. Нема сумніву, що через 10 до 15 літ такої просвітної роботи земства здобудуть на разі прихильність народних, уже освічених мас і динуть свого себ то зінхнуть верховодячу нині консервативну партію і заведуть конституцію на взорець нинішних земств. Хиба що може теперішні верховодці спиняти яким небудь способом ширене народної освіти. Але чи стане від того лише народови, та й нам Українцям, сего вгадати тепер не можна, бо конституція, збудована на підставі теперішних земств, буде далеко аристократичніша, як австрійська.

Для прикладу возьмім полтавський повіт. Там пани, що мають не менше 150 десятин землі або реальність, оціновану в 15.000 рублів, дають 22 гласних і 23-го без вибору, дворянського маршалка; люди, що мають стільки-ж маєтку, але не належать до панів, дають 4 гласних, сільські громади 11 (вибирає ся 20, з них 11 означає губернатор а девять остає ся в кандидатах). Другі повіти в полтавській губернії дають 18, 3 і 9 гласних. Повітові земства вибирають

гласних у губернській, розуміє ся: мужиків туди не вибирають; так у полтавському губернському земстві нема й одного гласного не панського походження. І так оно є всюди по цілій Росії, крім Вятської, Пермської і половини Вологодської губерній, де панів-дворян нема і через те мають більше гласних властителей дїбр не-пани: а в самих північних повітах сих губерній і тих нема, то там самі мужики. І так якби зібрани ся представителі від усіх земств, то се були би майже самі пани... Тепер у земствах відносини панів-лібералів до мужицьких інтересів досить прихильні, але які були би, якби в руки сих панів попали всі фінансові діла, сего ніхто не вгадає.

Треба тепер вам сказати, що як перше в Росії тягар податків лежав найдужче на найбільшійших веретвах, так в останніх кільканадцять літах зроблено багато полекш для народа. Так знесено подушне, акцизу на сіль; засновано крестанський банк для нозички грошей мужикам на покунку землі, пізнійше заведено закон о арендованю доменів, вельми сприяючий мужикам і багато иньших дрібних постанов, котрі звяляли ся тоді, як на який час і ліберали мали вплив на правліне. Теперішню горілчану монополію також мусимо уважати за річ, що мала би підняти добробит мужиків, але сей підупав тепер так низько, що підняти его буде дуже важко. Бо попередна фінансова система, що тягла з мужика жили, незгірше як теперішня австрійська, та ще в додатку до страшної пристрасти горівки, як і важкі аграрні відносини — се все знищило народний добробит майже до зера. І тепер наші мужики втікають в світ за очі на слободи, незгірше як Ваші рускі емігранти. Ідуть у Ставропіл і за Кубань і в Сибір і на Амур і то йдуть без путя, не знаючи, де яка земля, яке підсоне, а через те — буває — і назад вертають ся, лише з Амuru ні. Така то біда: „рости травко та стели ся, з беріжками ти рівни ся; за проклятими панями нема жита мужикам...“ І тепер багато в нас народу збирає ся йти у далеку Сибір у тобольську губернію, не лякаючись

ЗАЛІСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

Бабуся стояла хвилинку безрадна.

— Ні, не кажіть так, пане Горошинський; мій син рад би дітям як найлучше зробити, а не знає як. Клопотів має з ними багато... Але я вже его троха приготвила... може то якоеь удасть ся! Мені так жаль Ольги!

— І мені! — відповів учитель жалісно. — Та що з того?

— Почекайте ще, не старайте ся о иньшу посаду, я вже то якоеь зроблю. Адже ви знаєте, що я за вами?

— Знаю, знаю, пані добродійко! — і учитель поцілував руку старушки. — Але з того мабуть нічо не буде.

— Ну-ну, не журіть ся, — а тепер йдїть уже; ще побачить мене син з вами і буде підозривати. Не тратьте надїї, пане!...

— „Ой, доленько моя гіренькая!“ — шептала бабуся до себе, коли Горошинський відійшов. І зажурена вернула ся до дому.

Там уже о. Левіцький встав зі сну, лише жінка і діти ще спали. Він ждав на приїзд сина Ярослава і нетерпеливо дивив ся на годинник. Вже вчера вечером вислав був по него візок до залізниці, думав, що верне вночі, тимчасом син, видко, спізнив ся. Але коли з такими думками о. Василь вийшов на город до своїх улюблених пчїл, гнеть почув туркіт візка з села і з радістю вийшов назустріч на дорогу. Се справдївертав Славко.

— Як ся маєш, Славку! — витав ся батько з сином, коли той висїв з візка.

— Ай, Славко! — кликнула бабуся, вибігла з кухні, і поправивши окуляри на носі, вдивила ся у внука. — Як же ти обгорів; але й змарнів чогось! — додала, цілуючи его в чоло. — Як же там? все добре?

— Добре, бабусяю, все добре! — відповів Славко, але таким глумливим голосом, що батько зчудований видивив ся на него. — Могло би вправді бути ліпше, але й так добре, навіть дуже добре...

— Отже прийняли тебе Ковальські? — питала ся бабуся.

— О! принимали, ще й як! — від-

повів внук. — Ну, але добре, що те все вже раз скінчило ся!

— Та бо ти, Славку, говориш, ні се ні те — знетерпеливив ся батько. — Каж-ж: дають за тебе Стефку чи ні?

— Сказали, що то від Стефки залежить.

— А она?

— А она на такого худого жениха, як я, не лакома.

— Як то? — дивувала ся бабуся.

— Зовсім звичайно, бабусяю. Трафив ся ліпший жених, професор гімназійний Порубський — я ще его й не бачив — і перебіг мені дорогу — відповів Славко з легким усміхом. — Весіле буде в осени.

Всі троє перейшли на ганок і тут усїли.

— Адже она симпатизувала з тобою? — допитувала ся бабуся, коли старий Левіцький безнадійно ломив руки.

— Та що з того? — казав внук ніби спокійно, але значуча черта в кутику уст виявляла его неспокої. — Стефка практична дівчина, знає, що що професор то не молодий піп.

— Та якже-ж так можна! Адже ви вже були собі так як би по слові!

тамшних морозів. Тарифа для переселенців туди дуже дешева, бо по 7 рублів з чоловіка. Послідні роки правління потрохи підтримувало переселення; але тепер каже, що вже нема підходячої для переселенців землі — і так тепер у нас багато людей, що попродали свої ґрунти, а їх не випускають звідси, не то що в далеку Сибір, куди деякі і самі роздумали вже йти зі страху перед морозами, а і в Ставропіль, де они хотіли купувати собі землю (на Сибірі давали дурно).

Вийшла тепер книжка: „Прибавленіє къ всеподданнѣйшему докладу Министра Земледѣлія и Государственныхъ имуществъ по поѣздѣ въ Сибирь осенью 1895 года.“ Про неї я читав рецензію в „Извѣстіяхъ министерства Земледѣлія и Гос. имуществъ“. З неї виходить, що на Сибірі зовсім нема такої сили земель, добрих на культуру хліба, як думав де-хто, глядячи на великий простір Сибіри на карті, бо там фонд таких уже майже вичерпаний через заселення силою наспівших у послідні три роки колоністів а більша частина Сибіри ніколи не буде пригожа під культуру хліба.

За тим є там ще цікаво ось що, що беру з „Извѣстій“ нашого министерства рільництва і доменів дословно: „Третья глава заканчивается общєю характеристикою переселенцевъ изъ отдѣльныхъ мѣстностей Россіи, причѣмъ отмѣчаются колонизаторскія способности малороссовъ“. І так Українці мають похвалу, як добрі колонізатори, від російського міністра рільництва і доменів. А в Америці, як Ви часто пишете, наші Русини лихі колонізатори. Очевидна річ: Росії з Америкою не рівняти ся.

Українець.

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 4-го марта 1897.

З Радівців телеграфують нам: Послом з пятої курії полудневої части Буковини вибраний Волох др. Юрій Попович; він дістав 597 голосів, Ліхтенбергер 17, др. Ст. Стоцкий (хоч не кандидатував) 6, кандидат соц. дем. Вітюк 1 голос, Косовер 1 голос, 5 голосів уневажено.

З руху виборчого. В Кіцмани 28. лютого в полудне відбули ся в салі касиновій передвиборчі збори п. Воляна в присутности старости Захара. Народу було як на зборах п. Винницького, інтелігенції всего 8 людей. Був тут

о. Мартинович і Драчинський з Товтрів а post festum ще о. Тиминський. Головою зборів був протоерей Гомівка, під котрого проводом говорили кромі Циганюка з Заставни, самі уніяти др. Волян, уніятський о. Устіянович з Заставни і Крушинський. Волян і тут говорив, що стратив 36.000 зр. і ще що виступав публично в Відни 17 разів (про се ніхто не чув). При баранячій печені і пиві провадив рей Понескула і Томюк, що при чревоугодженію дають полет своїй фантазії. Нам сподобав ся дуже ультра-православний протоерей Гомівка, що братав ся з уніятами в очах православних мужиків, доказуючи що він з ними одно тіло і один дух.

Вибори в Галичині. До Dziennik-a Polsk-oro доносять з Тернополя під днем 1-го н. ст. марта: „Вчера в ночи (отже або з суботи на неділю або з неділі на понеділок) з'їхав до Березовиці великої маніпулянт тутешного староства і в хаті господаря Пилипа Підгайного зачав сейчас в ночи переводити правибори з 5-тої і 4-тої курії. Селяни, дізнавши ся про се, впали на обісте Підгайного і хату здемолювали. Делегат староства, не докінчивши урядованя, поспішно з села виїхав. Нині відійшов до Березовиці відділ драгонів з Тернополя.“ — Сегодня (1-го марта) приїхала до Калуша зі Станіславова компанія інфантерії, а вечірним поїздом мають приїхати ще дві компанії. В місті аж кишить від жандармерії і війська. Ото вибори! — З Скольного телеграфують: Нині (2 марта) відбули ся тут правибори з кровавим результатом. Завізвано військо і жандармерию. Двох правиборців ранено тяжко, двох смертельно. — В Варяжи побили парубки управителя дїбр тартаківських і комісаря правительственного, а жандарма розброїли. — В Тернопільщині випали правибори переважно в користь партії радикальної. Кандидатом IV. курії є о. Мирунович з Березовиці. О. Мируновича увязнила жандармерія і відставила до Тернополя. — На жадане ярославського суду увязнено в суботу у Львові Корн. Желяшкевича, соціалістичного кандидата на посла до ради державної. Прокураторя обжаловує Желяшкевича о злочин підбурюваня одних класів против других. — Увязненого відставлено до переміського окружного суду. Другого соціалістичного проводира друкаря Льва Місьолка увязнено в західній Галичині. — В Стрию прийшло при правиборах до забурень з поводу арештованя кількох робітників. Робітники з залізничї обступили староство і жадали винищеня арештованих. Відтак повибивали в старостві шиби і поломили штахети. Двох дїюристів вискочило вікном і спровадили жандармерию, котра очистила подвір'я і арештувала кільканайцятьох робітників.

З пошти. Від 6. марта зачне свою діяльність нова почта в Глиниці. Ся почта обійме громади Глиницю, Дубівці, Коростовату і обшари двірські в Глиниці Фльондора і в Глиниці і Дубівцях Венгриновича.

Рекляму на кувертах дозволила дирекція почт у Відни, установаляючи, що висилаючий може не тільки імя адресата помістити на куверті, але також і все те, що уважає відповідним, щоби захвалити себе або свій завід. Замітки такі можна поміщати в слові або в рисунках; кравець може вибити сурдут на куверті, швець чобіт, кандидат на посла свою програму і т. д. Всякі такі оголошеня мусять бути уміщені на горішній часті куверти зверху або з другої сторони і не займати більше місця, як четверту часть.

Не підем на війну, як грозять недоспілі політики, що не мають що робити, та роздувають яку-будь аферу, щоби викликати сензацію. Президент міністрів видав обіжник до всіх намісників і президентів, щоби поголоски про війну і мобілізацію сейчас простували в урядових часописях, бо они не мають ніякої підстави і надурно лякають тільки населення.

Добрий приклад дають Лемки з села Маластова повіта горлицького. Село се, що правда, не велике і бідні там господарі, бо то під Магурою і як би в Карпатах, але за то господарі в Маластові були завжди веселі як би богатирі. Коли котрий господар справляв весіле, то брав від жида бочку горівки, 50 до 60 літрів та ще кілька літрів оковити, щоби горівка була міцна, пива 6 до 8 четверток, а на мясо купив корову або вола і так тримав весіле цілий тиждень. Бракло горівки, то господар мусів знову брати кільканайцять літрів і через то господарі дуже розпивали ся. А які неморальні звичаї на таким весілю обходили, — о тім не варто і писати. Але дня 26-го лютого с. р. на засіданю ради громадської ухвалено і постановлено, щоби всі давні звичаї весільні раз на все скасувати, а постановлено, що весіля мають до 24 годия цілком закінчити ся. Тую постанову ухвалили всі господарі назначаючи кару від 10 зр. до 50 зр. на того, хто би провинив ся проти сеї постанови. Най буде честь громаді Маластова.

Славного двірника має громада Шоломия в Галичині. Тамшні громадяни так пишуть про него до *Народної Часописи*: Велика подяка належить ся нашому начальникови громади п. Михайлови Чемерисови. Він від року старав ся о заложеня читальні, щоби через то запровадити в селі взаїмну любов і просвітити нарід. За три літа свого начальства муравлиною працею

— Справді, бабусю, були; але проте з того нічо не вийшло.

— Що-ж она собі думає? Чи-ж ти не пристойний, чи каліка, чи із злої фамилії, чи що такого! — говорила бабуся піднесеним терпким голосом. — О! того я по Ковальських не надіяла ся!

— Але-ж, бабусю, кождий батько рад би своїй дитині як найлучше. Я цілком не дивую ся Ковальському. Самі знаєте, які гаразди тепер у сьвящеників!

Батько потакував на се сумно головою.

— То не красно, то не чесно! — говорила бабуся, як би до самої себе. — Хйба становище сьвященика не важне?... Але коли так, то казала Феся, що обійде ся — додала енергично і гнівно. — Стефка, правду сказавши, не дуже то так мені й подобала ся. Я маю для тебе иньшу панну, але мусиш тепер мене слухати, а не свого розуму!

— Мені тепер не треба нікого, бабусю, — боронив ся Славко. — Хйба я не маю для кого жити? Всьвяхчу ся безженним і буду жити для родини. Сестри возьму до себе...

— Що, що? — зірвав ся батько і видивив ся гнівно на сина.

— То, що чуєте.

— Я не позволю на таке! Затроїш собі ціле жите... я не позволю! Сестрами не жури ся; на те я є! А жінку собі найдеш; дівчат багато на сьвітї і то не таких ще, як якась там Стефка.

— Тату, тату! Не говорили-б хоч ви такого! Оженивши ся, я не міг би вам ані троха помогти, а ви-ж помочи потребуєте; не так ви, як сестри...

— Бог ласкав! — відповів батько. — В тім не твоя голова!

— Не моя голова; але я бачу, що ми у крайну нужду попадемо в тім селі.

— З того ще не виходить, аби ти собі самі сьвіт завязував!

— Добре, добре! Але-ж на таку біду, яку нині бачу в Залісею по тій бурі, просто дивити ся годї; а не то щоб я від селянина брав який грїш за потребу. А такі самі й иньші села...

— То що-ж ти думаєш робити? — питала ся бабуся.

— Тепер з Залісею ані не рушу ся; досить уже наїздив ся і людей пізнав! Тільки й користі з того! А що буде дальше, побачу. Як бим мав гроші, записав бим

ся ще на який иньший факультет, а так... буду радше сидіти дома поки-що.

Бабуся хитала тільки журливо головою на таку мову. — І хто би бувно Ковальських такого сподївав ся? — додала ще гірко і пішла приготувити для Славка сніданок.

А о. Левіцкий, похиливши голову, промовляв: — Рік уже стратив! Тепер знов чекай!

— Не журіть ся, тату, — успокоював его син. — Якось то буде! я вже знаю, що зроблю! Нехай женитьба буде й оправдана, все-ж мотиви єї більше самолюбної натури і чеї героїством єї не назвете?

— Героїством... героїством... — воркотїв старий Левіцкий. — То пуста фраза, сину! Героїством є виховати таку численну родину, яку я маю, а крайним самолюбством є жити одиноко, для себе лише.

— Для себе живють лиш ненормальні люди — відповів син. — Хто-ж хоче мати якесь вдоволенє з життя, той мусить для других жити, як не для своєї родини, то для чужих. А я вважаю себе нормальним чоловіком, не яким скупарем або півголовком. Подружнє жите не є героїством, коли оно всі клопоти і смутки винагороджує й потїхами.

(Дальше буде).

постарався о ліпші дороги для громади, зменьшив в селі війнякі надужитя, заложив касу громадеку з фондом 76 зр., котрі узирав з кар і пинших доходів громадских, а тепер всіма силами старався о читальню, що ему і удалося. А що на разі не було де помістити молоденької читальні, відступив на ту ціль власну хату і прирік, що в будучности постарався купити коршму на власність громади, в котрій помістити читальню і крамницю. „Ми дуже вдячні будемо нашому начальникови. Наші діти і внуки з пошанованем будуть згадувати его імя, а світ нехай знає, що і ми прості люди уміємо ушанувати чесність і добру волю. Другі най читають і най учать ся, як належить робити, щоби заслужити собі на пошановане.“ — Дай Боже, аби ми могли і про наших буковинських двірників таке написати!

Докори совісти. 15-го лютого придержала поліція робітника Стяєного в хвили, коли сей сїдав до ваїону в Майдліngu. Іван Стяєни, 40-літній мужчина, огородник з заводу, служив через шість літ у огородника Фарніка в палаті Дрегеря в Мислівцях на Мораві. Фарнік був вдівцем і жив спокійно з одинокою дочкою Марією в невеличкій хатинці в кінці парку. Стяєни був частим гостем у него. В тім огородник занедужав і помер 29. січня. Стяєни заопікував ся дівчиною, що сумувала тяжко по смерті батька. Він знав, що старий лишив гроші і се попрочило его жадобу. Але про злочин не думав. Тількож добра нагода зробила з него убійника. В его голові вилягла ся гадка забрати гроші і дорожності по огороднику, утечи до Америки і там жити свобідно, без журби. Гадка ся переслідувала его безнастанно аж до місячної ночі 10-го лютого. Він спав в одній комнаті з сиротою. Місяць зійшов і освїтив голову спячої дівчини. Тут він рішив ся. Встав з постели, пішов тихцем до пекарні, найшов там тесак до рубаня цукру і підійшовши до дівчини — ударив ним чотири рази по голові спячої. Відтак засвїтив, забрав всю готівку, перстені, кілька годинників і пустив ся ночью до сусідної стації залізничої. Від 10-го до 15-го лютого був він в Берні, Празі, у Відні, знов у Празі, в Майдліngu і знов в Відні де враз з сином своїм оглядав муз і і був навіть в цирку. Але нігде не находив Стяєни спокою для себе. Образ убитої гонив его марою. Придержаний поліцією признав ся вповни до вини і сам розказав докладно всі обставини свого тяжкого злочину.

Ігла в торгівлі приносить величезні доходи фабрикантам і стає новим доказом, що навіть найменча дрібничка може стати жерелом зарібку і доброти. До недавна вирабляла виключно Англія игли для цілого світа. Тепер вступила вже і Німеччина на дорогу конкуренції. Який се поплатний фабрикат, доказує найліпше зрієт продукції игол в Німеччині, бо коли в р. 1895 вивезено з Німеччини 640.300 кільогр. игол, то в р. 1897 зріє вивіз на 1.079.100 кільогр. Половина всіх німецьких игол іде до Хін.

Молоду палїтку судив сими днями черновецький краєвий суд присяжних. Марія Бучовська, 14-літня дівчина, що була на службі в Олексі Маєрінга, підпалаила ему стодолу так, що кинула запалений сірник між солому. Шкода з пожару виносила 900 зр. Та дівчина допустила ся вже перед тим чотири рази того самого проступку на пинших своїх хлібодавцях і раз була вже карана 6-місячним арештом. Для того поставив єї суд під догляд двох судових лікарів, чи она не хора на умі, але ті ствердили, що дівчина нормально розвинена духово і може застановляти ся над своїми вчинками. В суді признала ся до вини і толкувала ся неосторожністю і тим, що не застановляла ся над наслідками своєї неуваги. Відповіді єї ясні і докладні роблять вражінє правди, а ціла єї стать вражінє боязливої і смирної дівчини. Оборонець радив увільнити обвинену, бо заходить можливість, що дівчина дізала під впливом „непоборимого примусу.“ Лава присяжних увільнила обвинену; очевидно думали, що дівчина не сповна розуму. Прокуратор згодоєв відклик. Взагалі та дівчина то загадка для правників і лікарів — чи в ній є яке збочене умислове, чи вчасно розвинені, лихі інстинкти.

Війна в воздухах — уже перестала бути витвором уяви, а стає страшною дійсністю. Земля уже стає за мала для людей, щоби убивати себе, тож підносять ся у воздухах, щоби зискати простору для взаємної погуби. Тепер треба Росії признати першенство що-до способів провадження воздушної борби, бо инші держави уживають баллонів тілько на те, щоби розвідувати положене неприятеля. А російські піоніри пішли богато дальше — утворили цілу ескадру з баллонів, що в силі не лише підпирати себе взаємно і віддавати важні прислуги в розвідуючій і звїщаючій службі, але також і брати безпосередній уділ в страшнім, погубнім бою. Понад табором неприятельским можуть російські баллони уносити ся на такій високості — де не досягне їх не то карабінова куля, але і вистріл полевої гармати. Після донесеня *Русс. Інваїда* піднесли ся недавно три баллони военні на високість 1000 м., відтак 1400 і 1600 м. і змогли через цілий час держати ся так близько себе, що з лодок можна було розмавляти. По кількогодіннім леті спустилися баллони в одній лінії на відлеглість 10 до 15 км. один від другого. Кожда російська твердиня має власний відділ воздухоплавний, заосмотрєний у всі потрібні вибухові матерії і прибори. При частих вправах не приключают ся жадні нещасливі випадки. Щож тепер можуть найсильніші твердині панцирні забезпеченого табору, коли з недосягненої високості можна буде вкинути в їх нутро град вибухаючих бомб, що нанесуть смерть і знищенє?...

Королївским доставцем може після англійского права назвати себе кождий купець, у котрого купить що-небудь котрий з членів королївскої фамілії. Недавно тому один з князів, котрий не міг вийти з грошевих клопотів задля своєї скупої пенсії, убрав ся по цивільному і пішов незнаний до заставничого закладу, щоби заставити свій дорогий зиґарок. Але властитель закладу пізнав королївскі відзнаки на зиґарку, пізнав і князя та сейчас замовив собі величезну вивізку з написею: „королївский надворний доставець.“ Поліція казала ему зняти таблицю, але купець не дав собі взяти свого права, аж ціла річ дійшла до королевої Вікторії і она відкупила той титул за 50 фунтів штерлінгів.

Електрична друкарня. Німці Мерай, Горват і Роґа одержали патент винаходу на заведење електричної друкарні. При помочи автоматичних приладів можна буде складати по 500 стихів на годину, так що в порівнаню з ручним складанем черенок заощадить ся 86 прц. Центральна друкарська машина при помочи електричної трансмісії може бути сполучена з кількадесятьма иншими, так що дневник міг би виходити рівночасно в кількадесяти містах. Було би то великим заощадженем коштів пересилки і прискоренем інформацій.

Баллон метеорологїчний один з тих, що їх випустили 18-го лютого рівночасно в Страсбурзі, Парижі і Петербурзі упав дня 27-го лютого в лісі при дорозі між Розенталем а Франкенбергом в Німеччині. Після апаратів, що находили ся в баллоні виходить, що баллон взніє ся був на 14.000 метрів, а найнижша температура виносила 60 степенів зима.

Небезпечна грозьба. В Смирні прогналі турецкого урядника за недбалство в урядованю. На те він усміхнув ся тай каже: „Се заплатить смертию велика сила людей!“ За ту грозьбу припровадили его перед судю, а він так оправдував ся: „Заким я вступив до уряду перед 15 літами був я лікарем. Тепер я вже забуб штуку лікарску, але з недостатку утриманя буду муєв знов взяти ся лічити людей.“ Судя подумав і казав назад дати ему его уряд, бо его димісія могла би справді потягнути за собою лихі наслідки для хорях.

Отруїла ся учениця приватної школи крою, 16-літня К. Маврєрівна. Дівчина принесла 27. лютого до школи фляшочку і зібравши довкола себе товаришки сказала. „Дивїть ся, тут є сильний розчин фосфору, я випю те все одним ликом“ — і проковтнула весь фосфор з фляшочки. Хора лежала дома; коли завїзвали до неї міського физика др. Ремера, він застав єї вже в без-

вихіднім положеню. Скоро потім померла дівчина, не давши вясненя свого розпучливого вчинку.

Дрібні вісти. Велике фальшованє банкнотів викрив англійский банк в Лондоні. Іменно показало ся, що фальшівники підрабляли банкноти по 10 фунтів штерлінгів (125 зр.) та що пушено їх вже около тисяч штук. Они незвичайно подібні до правдивих, мають дату місяця січня і печатані у Відні. — Перед тижнем помер в Дунґен, округа Естероде, шинкар Шарайна. Перед смертию зізнав він на сповіді, що перед 20 літами поповнив морд на молоденькій учениці тамошної школи. За той злочин потягнуто до одвічальности учителя школи в Дунґен і сказано его на 15 літ вязниці. Тую кару відсидїв учитель невинно. — В Берні, в тамошнім маґазині тютюну і штемплів украли дня 2 марца штемплів на 1500 зр. Злодії не лишили жадного слїду. — На місце помершого актора цїсарского театру Мітервурнера заангажували Кайнца з Берлина. — Турецкий посол в Парижі Нумір Бей прийшов на послїдній балъ президента ренублики без феса, з відкритою головою, з шапокляком в руці. Уважають се за ознаку, що реформа Туреччини іде вперед...

Померла вдова по старшій управителю почтовім Матильда Мановарда в Чернівцях в 75 році жита.

Телеграми „Буковини“.

З дня 4-го марца 1897 року.

Відень. Цїсар іменував надзвичайного професора церковного права на університеті в Інсбруку Германа надзвичайним професором в тім самім фаху на університеті в Чернівцях.

Атени. Спільна нота європейских держав, доручена вчера грецкому правительству заявляє, що держави не злякають ся перед жадним примусовим, хотьби найстрашнішим способом, коли Греція не відкличе свої війска і кораблі з Крети в протягу шість днів.

Канеа. Адмірала держав постановили заняти місцевости Селїно і Кандано під свою оїку в тій ціли вислали чотири кораблі. — Полковник війск грецких Васос отримав зазив, щоби позволив всім турецким родинам виїхати свобідно з Крети.

Білгород. Роздаване оружя башибожукам арнавцїкм через турецке правительство викликає тут несупокій, бо заходить можливість збройноги нападу на територію сербску.

Канеа. Зворушенє населеня дальше триває. Відділи войска скріплено; похорони полковника Зулеймана відбули ся без пригоди. Трем грецким кораблям удало ся довести на Крету поживу і муніцію.

Софія. При параднім пирі відповїдав сербский король на тоаст князя, дякуючи княжії парі за щирє і величавє принятє, так е само і цілому болгарскому народови. Оно є доводом братерскої приязни обох народів. Король переконаний про потребу такої щирої звязи між тими обома народами, одной раси і одной віри. В тім переконаню буде старати ся, щоби той союз чим раз більше затїняв ся, і лучив спільність інтересів обох народів. Відтак пив на здоровє княжої пари і болгарского народа.

Хто хоче мати добру і дешеву МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевше як вєсюди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цілий рік. Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по братньому.

З поважанєм
В. Данилевич,
машинїст у бровари Штаїнера в Чернівцях, при ул. зелїзничїй (Bahnhofstrasse) ч. 26.

● Прекрасна повість Ольги Кобилянської „Дарівна“ вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін, вісімки, і коштує лише 1 зр. 20 кр., з пересилкою перекомендованою 1 зр. 30 кр., з рекомендованою 1 зр. 40 кр. Передмову до повісти написав Осип Маковей.

„Дарівна“ так своїм змістом, артистичним обробленєм, як і благородною тенденцією визначає ся дуже поміж нашими новітніми повістями.

Купити можна в редакції „Буковини“. Тут також можна дістати оповіданє О. Я. Кониського „В день святаї волї“ за 10 кр., з пересилкою 12 кр. і оповіданє Т. Гаїна „Перші Зорі“ за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбрателїв, гостей і публику, що я перебрав існуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА
склад корінних товарів, вин і делїкатесів
(заснований 1812 р.),
а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН
з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під мою власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сїй нагодї складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклїнно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чїм запевнюю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прошу о частї замовленя і пишущь з поважанєм
Стефан Гаїна.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з антики Рїхтера в Празї, загально признаний знаменитий усмирюючий лїк на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у вєїх аптекях. Просимо жадати сей загально улюблений лїк просто під назвою Рїхтера Liniment з котвицею і примимати з осторожностю лише флашки зі знаням знаком охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптека Рїхтера під золотим левом у Празї.

„Дністер“
товариство взаїмних обезпечень
у Львовї ул. Валова ч. 11.

Перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Вєч. Духовенству і вєїм вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти вєїх трех галицких Епархїй, обезпечає будинки, скот, господарскї знаряди, збіже в зерні і соломї, сїно в стогах і будинках против шкїд огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарї, а договори заклученї з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрови“ можність обезпечувати і виплачувати і найвисшї суми.

Полїси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львовї при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечати ся через „Дністер“ після вєїх можливих комбїнацій в товариствї взаїмних обезпечень в Краковї, котре дає як найкористїйшї услїва і видає полїси і квїти в рускїм язїкї.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третїх лиць вкладки до оцроцентованя по 5 процент. Гваранция цілковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тїлько властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленє агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Для панів учителїв!
INSPECTIONSBERICHT
є на складї в друкарнї
„Рускої Ради.“
Просимо о замовленя.

„РУСКА БЕСІДА“
в Чернівцях
має на складї отсї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“
для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а вєї 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“
сумна істория, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“
з поезїй Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток для чемних діточок.“
32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“
Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовленя приймає й редакція „Буковини.“

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ
повинна находити ся

Народописна карта
українсько-русского народу,
зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвїта“, а виконана в літографїчнїм закладї Андрїя Андрейчина у Львовї.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотнї, вносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвїти“ і передилатників „Зор“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвїтї“ у Львовї, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Рух поїздів зелїзничих
важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспїшні	особові	мішані		поспїшні	особові	мішані
до Чернівцїв				з Чернівцїв			
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломїї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломїї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	329	912	1000 523	До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселиці, Садаґури			1113 950	До Садаґури, Новоселиці			430 612

Підчеркненї числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейскї час рїкнять ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзницї є 12 год., то на львівскїм годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкїм 12 год. 44 мінут.